

NAŠIH 60 LET

Izdala in založila: Zveza lovskih družin Kočevje

Uredil: Štefan Vesel

Uredniški odbor: Štefan Vesel, dr. Ivan Kos, Jernej Marolt,
Marija Andoljšek, Jože Kalan in Jože Rus.

Lektorica: Marjetka Šivic

Fotografija na naslovnici: Marjan Artnak

Oblikovanje in prelom: Milan Samar

Tisk: ORBIS

Naklada: 1500 izvodov

Kočevje, december 2010

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

061.2:639.1(497.4Kočevje)(091)

ZVEZA lovskih družin (Kočevje)

Naših 60 let / [uredil Štefan Vesel]. - Kočevje : Zveza lovskih
družin, 2010

1. Vesel, Štefan

254569472

LD Velike Lašče

Na območju sedanjega lovišča Velike Lašče, s katerim upravlja Lovska družina Velike Lašče, sta bili že leta 1946 ustanovljeni in sta delovali dve lovski družini: Lovska družina Velike Lašče in Lovska družina Dvorska vas. Vsako od teh družin je ustanovilo po štirinajst ustanovnih članov. Obe lovski družini sta se kmalu združili v Lovsko družino Velike Lašče. Ustanovni sestanek je bil v Zadnikovi, po domače Valentinihi hiši v Velikih Laščah. Prvi starešina je postal Jože Dolšina, tajnik pa Franc Ivanc. Eden od ustanovnih članov je bil tudi najstarejši član in častni član LD Velike Lašče, Alojz Drobnič. Odločbo o upravljanju lovišča LD Velike Lašče je izdal Okrajni ljudski odbor Grosuplje. Po razpustitvi le-tega je od leta 1952 LD Velike Lašče spadala v območje Okrajnega ljudskega odbora Kočevje. Leta 1955 je bilo LD Velike Lašče z odločbo dodeljeno lovišče v izmeri 5.644 hektarov, od tega je bilo lovnih površin 5.354 hektarov.

LD Velike Lašče trenutno šteje 51 članov, od tega dva pripravnika in tri častne člane. V naših vrstah imamo tudi štiri predstavnice nežnejšega spola. Trije naši člani (6%) so mlajši od 30 let, 25 članov (49%) je starih od 30 do 60 let, 23 članov (45%) pa je starejših od 60 let. Povprečna starost članov znaša 57 let.

Lovišče Velike Lašče, ki je bilo LD Velike Lašče dodeljeno v upravljanje s koncesijsko pogodbo, št. 014-128/2009-1, 19. 6. 2010, meri 5.648 ha, od tega je lovnih površin

5.418 ha. Lovišče je tipično sredogorsko lovišče s približno 55 % gozdnatostjo, pretežno bukovih in jelovo-bukovih gozdov, v katerem je nekaj večjih gozdnih predelov, prevladuje pa prepletanje gozdnih zaplat in kmetijske krajine ter manjših zaselkov in vasi. Lovišče se razteza na nadmorski višini od 500 do 887 m. V lovišču je povprečna večletna zračna temperatura 9 °C, povprečna dnevna temperatura pa je od -3 (zimski meseci) in +19 °C (poletni meseci). Snežna odeja pokriva lovišče povprečno 55 dni na leto. Povprečno na leto pade 1600 mm padavin, od tega 20 % snežnih.

Od divjadi je v našem lovišču najpogosteje zastopana srnjad (odvzem znaša povprečno 140 osebkov na

leto). Od velike divjadi je prisotna še jelenjad, vendar v precej manjšem številu (povprečen odvzem je štiri živali na leto), občasno tudi divji prašič (1 do 2 živali na leto). Ob meji z LD Mokrc je bil nekajkrat opažen tudi gams. Od male divjadi je v lovišču najpogosteje zastopana lisica, v zadnjem času je vedno pogostejši tudi poljski zajec. Kuna belica in zlatica sta stalni, prisotnost slednje se žal zmanjšuje. Raca mlakarica se pojavlja ob Rašici. Sraka, šoja in siva vrana so stalne. Polh je stalen, številčnost pa niha sezonsko.

Od zavarovanih prostoživečih živalskih vrst je najpogostejši rjavi medved, katerega izredno poznavanje je našim lovcem mednarodno priznано, prav tako gospodarjenje in sobivanje s to vrsto. Uspešno rešujemo konfliktnе situacije v primeru pojavljanja medvedov v bližini naselij in škode. Na leto povprečno

odvzamemo dva medveda v skladu z odločbami Ministrstva za okolje in prostor. Od stalno prisotnih zavarovanih prostoživečih živalskih vrst vsekakor velja omeniti tudi divjo mačko. Če ne naštevamo žuželk in nevretenčarjev, so druge najpogostejše živali zavarovanih vrst ptice. Najpogostejše so ptice pevke, več vrst žoln, več vrst sov, čaplje, vrani, golobi, kanje in sokoli ... Posebno smo ponosni na prisotnost in redno gnezdenje para črnih štokelj. Žal iz lovišča izginjajo vse vrste gozdnih in poljskih kur, kar je posledica sodobnega kmetijstva in gozdarstva.

V našem lovišču lovci v okviru načrtovanih biomeliorativnih ukrepov na leto ročno pokosimo en hektar travnikov, strojno pa 12 hektarov. Nekaj manj kot hektar je pasišč za divjad, ki jih vsako leto sproti vzdržujemo, prav toliko vzdržujemo tudi grmišč. Lovci LD Velike Lašče

redno vzdržujemo devet kaluž. V našem lovišču zalagamo 13 zimskih krmišč, 7 krmišč za preprečevalno krmljenje in 7 krmišč za privabljalno krmljenje divjadi. Skupno obdelujemo skoraj pol hektara krmnih njiv. Vzdržujemo in redno zalagamo 220 solnic. Skupno je v našem lovišču 28 visokih prež. Redno vzdržujemo tudi 5 km lovskih stez.

Lovskogospodarske načrte izpolnujemo redno. Sredstva, pridobljena z gospodarjenjem z loviščem, vlagamo v gospodarjenje z loviščem.

LD Velike Lašče ima lep, prostoren lovski dom, z dvorano za 60 ljudi, kuhinjo in 13 ležišči na Retenjskih senožetih nad Prilesjem. Ob lovskem domu smo v zadnjem letu dokupili 14.000 m² zemlje in uredili celotno okolico. Neposredno ob lovskem domu smo uredili balinišče in dva pokrita kamina. Blizu lovskega doma je urejeno; strelišče za glinaste golobe z avtomatskim metalcem glinastih golobov, strelišče za malokalibrsko orožje in strelišče za pristrelitev pušk risanic. Vse to zagotavlja živahno družabno življenje v lovskem domu in ob njem, in sicer naših članov, pa tudi članov drugih LD in naših prijateljev. LD Velike Lašče ima tudi tri bivake; eden je v Gornjih Kališčih na zemlji v lasti družine Kosler, drugi, zgrajen lani, pa na zemlji v lasti naše LD, na Novem Potu. Pod slednjim je urejeno tudi skladišče za krmno peso. Zasilni bivač je postavljen tudi v Pugaldu.

Lovski prapor LD Velike Lašče ima na eni strani napis Lovska družina Velike Lašče, na drugi pa ima izvezeno podobo srnjaka kot temeljne

vrste velike divjadi v našem lovišču. Naš lovski prapor, na katerega smo pribili 94 zlatih spominskih žebličkov in pripeli pet spominskih trakov, smo slovesno razvili ob 60-letnici LD Velike Lašče, leta 2006. Prapor je zamenjal naš stari, prvi lovski prapor iz leta 1971, ki je dobil častno mesto v vitrini, postavljeni v osrednji dvorani našega lovskega doma.

LD Velike Lašče sodeluje s sosednjimi lovskimi družinami. Vsako drugo leto pripravimo po en skupni lov z LD Mokrc, LD Poljane, LD Nova vas in LD Sodražica. Sodelujemo z lokalnim prebivalstvom, zlasti s kmeti. Vsako leto pripravi tudi družabno srečanje s kmeti v obliki piknika in Hubertove maše. LD Velike Lašče je aktivna v ZLD Kočevje, saj ima v svojih vrstah predavatelje in člane različnih komisij. LD dobro sodeluje z Občino Velike Lašče in vsemi krajevnimi skupnostmi v občini. Redno se aktivno udeležujemo vseh aktivnosti in prireditev na lokalnem nivoju, povezanih z naravo, okoljem ali divjadjo. Posebno smo ponosni na dobro sodelovanje z mladimi, zlasti z OŠ Velike Lašče. V okviru sodelovanja z mladimi smo pripravili Lovsko učno pot kot popolnoma nov pristop k izobraževanju šolske mladine in približevanju narave in lovstva otrokom. Naši lovci kot predavatelji sodelujejo tudi na republiškem nivoju, pri permanentnih izobraževanjih lovcev, lovskih čuvajev ipd.

Strelna sekcija LD Velike Lašče je v zadnjih letih zgledno uredila že omenjeno sodobno strelišče, ki je zadnji dve leti postalo priljubljeno tedensko zbirališče strelcev iz naše, pa

tudi iz sosednjih zvez. Redni trenin- gi prinašajo lepe uspehe tudi našim lovcem.

Na kinološkem področju je LD Velike Lašče ena vodilnih LD v ZLD Kočevje. Lahko se pohvalimo s kar 23 aktivnimi psi, in sicer 12 iz skupine visokonogih goničev (pretežno istrski gonič), 8 iz skupine jamarjev (nemški lovski terierji in resasti jazbečarji), po eden pa iz skupine šarivcev, ptičarjev in krvosledcev. V naših vrstah imamo tri aktivne vodnike krvosledcev. Še vedno je aktivna Psarna Velikolaška, ki je slovenskim lovcem dala veliko vrhunskih legel goničev in brakov.

Lani se je LD Velike Lašče na republiškem nivoju vključila v projekt proučevanja dejavnikov naseljevanja rjavega medveda na človeka z uporabo GPS-telemetrije, ki ga izvaja Biotehniška fakulteta v sodelovanju z Zavodom za gozdove Slovenije, veterinarji in LZS. V okviru tega sodelovanja smo strokovnjakom omogočili odlov medveda, samca, točno določene starosti in kategorije in opremljanje le-tega z GPS-/GSM-vratnico. Od leta 2003 smo stalno vključeni v projekt proučevanja ultrazvočnih odvrčalnih sredstev kot sredstev za zmanjševanje števila trkov vozil z velikimi sesalci, ki ga financira DCRS, vodi pa institut ERICO, d. o. o., iz Velenja. Projekt je ključni element uvajanja novih tehnologij na to področje in zmanjševanje škode zaradi divjadi in na njej zaradi prometa. Posebno smo lahko ponosni na mednarodno udejstvovanje naših lovcev na področju izobraževanja o

sobivanju in gospodarjenju z rjavim medvedom. Kot poznavalci medveda, njegovih navad, ocenjevanja medveda v naravi itn. so nas že lani vodilni strokovnjaki za velike zveri v Švici in Italiji prosili, da bi omogočili izobraževanje o vsem v povezavi z rjavim medvedom, vključno s krmljenjem, opazovanjem, sledenjem, preprečevanjem škode, odlavljanjem in lovom rjavega medveda, vodilnemu strokovnjaku za velike zveri v Švici. Dvotedensko izobraževanje smo mu seveda omogočili, vmes pa se mu je pridružil še vodilni strokovnjak za velike zveri iz Italije. Izredno znanje naših lovcev, ob pripravljenosti za sodelovanje in pomoč tudi tujim strokovnjakom, je bilo predstavljeno v predavanjih omenjenih strokovnjakov širom Evrope. Ker dober glas seže v deveto vas, so nas letos, maja, poročevalci nemške televizije PRO7 prosili, če lahko pri nas posnamemo del reportaže o sobivanju z rjavim medvedom, o poznavanju rjavega medveda, slovenskemu lovstvu in lovcih v povezavi z medvedom ipd. Seveda smo jim to omogočili. Reportažo si bo, predvidoma septembra, ogledalo več kot 10 milijonov ljudi v nemško govorečih deželah. Le štirinajst dni za tem je podobno, krajšo reportažo posnela tudi francoska televizija France3. Tako delujemo za ugled slovenskih lovcev in lovstva v Evropi.

Naj končam z besedami starešine LD Velike Lašče, dr. Viktorja Čeča: »Naš pogled je usmerjen na jutri. Dediščino naših dedov moramo ohraniti za vnuke ...«

Mag. Jernej Marolt